

## המוסד לבטיחות ולגיהות

בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

## בטיחות בעבודת בני נוער בקיץ

מאת אנדרי מטיאס, מנהל אגף הסברה, פרסום והוצאה לאור, המוסד לבטיחות ולגיהות

עשרות אלפי בני נוער יוצאים לעבודה בחופשת הקיץ ולא תמיד הם מודעים לזכויותיהם, ובמיוחד לא לסכנות הבטיחות בעבודה. להלן כמה הנחיות בסיסיות, הן למעסיק והן לבני הנוער

### עבודות אסורות על בני נוער

בין העבודות שאסור להעסיק בהן בני נוער ניתן למנות ריתוך, חפירת בורות, שימוש באקדח מסמור, ייצור ועיבוד חומרים מתלקחים, עבודה במקום מוקף, במקומות בהם הטמפרטורה נמוכה מ-4 מ"צ וגבוהה מ-40 מ"צ, במקום שבו האוויר דחוס, לרבות צלילה מקצועית, עבודה במכשירי קרינה מייננת ובחומרים רדיואקטיביים, עבודה עם מכשירי לייזר, עבודה בחומרי הדברה לסוגיהם, עבודה עם ממיסים אורגניים, מחלקות בבתי חולים שבהן קיימת סכנת הידבקות במחלות זיהומיות או במעבדות למיקרוביולוגיה.



בגרות מותר לעבוד

### במה כן יכולים בני נוער לעבוד?

פרסום ודוגמנות, תיקון מחשבים, מלצרות ומסעדות מזון מהיר, במשק בית, גינון וחקלאות, מכירות בבתי עסק שונים, טבחות, נגרות, צילום, שליחויות, הדרכה בקייטנות, שמרטפות ועוד.

### מה המעסיק צריך לדעת

- הגיל המינימלי לתעסוקת ילדים בחופשת הקיץ הוא 14. מגיל זה מותר להעסיק בני נוער "בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאותם ולהתפתחותם";
- החוק אוסר להעסיק בני הנוער ביום המנוחה השבועי ולאחר שעה שמונה בערב (כפוף לתנאי החוק);
- העבודה תתחיל לכל המוקדם בחמש בבוקר; לאחר שש שעות עבודה יש לתת לנוער הפסקה

## חשיפה לשמש? מסוכן!

מאת אנדרי מטיאס, מנהל אגף הסברה, פרסום והוצאה לאור, המוסד לבטיחות ולגיהות

הקיץ בפתח ועלינו להיערך כראוי לסכנות השמש. להלן כמה עצות בטיחות יעילות ומועילות לאלה מאיתנו העובדים בחוץ, בשמש

חשיפה ממושכת לשמש מעבר להיותה הגורם העיקרי להתפתחות סרטן העור, גורמת לנזקים נוספים, בהם ריבוי כתמים, קמטים והזדקנות מוקדמת של העור, יצירת יתר של ויטמין D, מה שמגביר נטייה ליצירת אבנים בכליות, וכן קטרקט בעיניים. קרינת UV היא זו הגורמת לנו נזקים. מדובר בקרינה אלקטרומגנטית בעלת גל קצר האוצרת בתוכה אנרגיה רבה מאוד. חשוב לדעת שקרני UV חודרות גם דרך עננים, כך שגם כאשר מעונן או עדיין נחשפים לקרינה מזיקה.



רצוי להימנע מקרינת שמש ישירה בין 10:00 ל-16:00

- המעביד להדריך וליידע את העובדים באשר לסכונים ולוודא כי הם אכן משתמשים בצידוד המסופק כנדרש.
- איך נגן על עצמנו מפני הקרינה המזיקה? ההגנה הטובה ביותר היא שילוב של מספר מרכיבים המשלימים זה את זה:
- לבישת ביגוד ארוך שיכסה את מרבית שטחו של העור;
- חבישת כובע בעל שוליים רחבים שיגנום על הצוואר והאוזניים;
- חבישת משקפי שמש החוסמים קרני UV;
- רצוי להימנע מקרינת שמש ישירה בין השעות 10:00-16:00;
- שימוש בקרם הגנה בעל מקדם הגנה ברמה של 30 לפחות, בעל מסנן קרינה UV.

## בעיתונות המקומית מצאנו:

### אוטובוס התמוטט על מוסכניק

עובד במוסך במרכז הארץ נפגע קשה במהלך תיקון אוטובוס. הוא הרים את האוטובוס על ג'ק הידראולי, אך הג'ק נפל והאוטובוס התמוטט על בטנו וחלק גופו העליון. מרווח קל שנוטר בנקודות מסימות בין העובד לאוטובוס איפשרו לכוחות החילוץ של איחוד הצלה לחלצו ולהגיש לו סיוע רפואי ראשוני. הפצוע פונה בניידת טיפול נמרץ של מד"א לבית החולים הסמוך כשהוא סובל מחבלות חזרה ובבטן. מנהל מחלקת הטראומה בבית החולים, שטיפל בפצוע, מסר כי הפציעה הייתה בכל פלג הגוף העליון ובמזל האיש לא סבל מפגיעות פנימיות. הוא עבר סדרת בדיקות וצילומים, אושפז ולמחרת שוחרר לביתו.

### מאמן טניס לקח ללב ולקה בלבו

מאמן טניס לקח ללב את הפסדה של הטניסאית שאימן, לקה בלבו והוכר כנפגע עבודה. בספטמבר 2008 יצא המאמן עם הטניסאית למשחקים האולימפיים בסין. הטניסאית, אותה אימן במשך שנים והביאה לרמה אולימפית, הפסידה במשחק השני לטניסאית סינית ובאה בטענות קשות אל מאמנה. בתום המשחק ניסה המאמן לעודד אותה, אך היא הטיחה בו בכעס: "תעזוב אותי, הכל בגללך! לא רוצה לשמוע יותר ממך ומטניס בכלל!" לדבריו, דבריה פגעו בו קשות והוא חש "כאלו סטרה על פניו". למחרת אמרו לו חבריו למשלחת שהוא לא נראה טוב ויעצו לו ללכת להיבדק במרפאה. המאמן הלך לנוח בחדרו, וביום האחרון של האולימפיאדה חש קוצר נשימה וכאבים בחזה. הוא נבדק ונשלח לבית חולים בבייג'ינג, שם איבחנו הרופאים שלקה באוטם שריר הלב. בחוות הדעת הרפואית נכתב ש"מה שקרה במשחק הטניס היה 'אירוע חריג' שנגרם מסערת רגשות קשה ועומס נפשי, והוביל לתעוקת זוה שהסתיימה באוטם". כאמור, המאמן הוכר כנפגע תאונת עבודה.

### קצרים וכואבים

- נפל מגובה 3 מטרים:** פועל נפצע באורח בינוני בעקבות נפילה מגובה 3 מטרים. כונני 'הצלה גוש דן' וצוות מד"א העניקו לפצוע סיוע רפואי והוא פונה לבית החולים.
- נפל מסולם ונחבל בראשו:** פועל שעבד על גג בית ספר נפל מסולם ונחבל בראשו. חובשים מתנדבים של 'איחוד הצלה' העניקו לו טיפול ראשוני והוא פונה לבית החולים כשמצבו מוגדר קשה.
- נפל מפיגום ונפצע קשות:** פועל בניין נפל מפיגום בגובה 4 מטרים ונפגע קשות בראשו ובגפיים. צוות מד"א ייצב את מצבו בשטח ופינה את הפצוע לבית החולים כשמצבו מוגדר בינוני.
- נחבל בראשו ממסוע חילוץ במפעל בקר:** חובשים מתנדבים של 'איחוד הצלה' העניקו לו טיפול רפואי ראשוני והוא פונה במסוק לבית החולים כשמצבו מוגדר בינוני.
- נפל אל מותו:** פועל באתר בנייה נפל מקומה חמישית. צוות מד"א קבע את מותו.
- נחתך ברגלו מדיסק:** פועל שעבד במפעל במרכז הארץ נחתך ברגלו מדיסק ונפצע באורח קשה. צוות טיפול נמרץ של מד"א בסיוע כונני איחוד הצלה העניקו לפצוע סיוע רפואי והוא פונה לבית החולים הסמוך.

**דע יותר - קבל יותר**  
הצטרף לחוג העמיתים של המוסד לבטיחות ולגיהות  
צלצל **03-7715210**



## די מסוכן להיות גנן

מתוך גיליון מידע על סיכונים תעסוקתיים, מאת צוות מומחים בראשותו של פרופ' אלכס דונגי, המוסד לבטיחות ולגיהות

יכולות לגרום להשפעות נייורוטוקסיות ולשיתוק; יש להיזהר מעקיצות דבורים, צרעות ועקרבים, הכשת נחש, נשיכות כלבים ועוד.

**רשימה חלקית ביותר של הסיכונים בעבודתו של גנן**  
**סיכונים תאונות:** אלה כוללים נפילה מסולמות, ממשטחים מוגבהים ומגונות; נפילה או החלקה על בוץ, דשא, גבנוני קרקע וכו'; תאונות בעקבות שימוש לא נכון במכשירים, מגומות, מספרים, קלשונים, מטרפות, מעדרים וכיוצא באלה.



איפה קסדת המגן, משקפי המגן והתמדת הבטיחות!

**בעיות ארגונומיות:** עלולות להיגרם מתנועות ידיים חוזרות ונשנות, יציבה לא נכונה, הרמה ונשיאה של משאות כבדים וכיו"ב. אלו עלולות לגרום לכאבי גב תחתון, לכאבים בגפיים התחתונות והעלינות ולמגוון של בעיות שריר-שלד.

**סיכונים פיזיקליים:** אלה כוללים נזק לעור התוף ועקב כך לפגיעה בשמיעה בעקבות רעש יתר הנגרם מהפעלה של ציוד מכני כמו מכסחות, משורים חשמליים וכיוצא באלה; פגיעות בעיניים, כוויות ומכות חום שבעקבותיהן עלולות להתפתח מלנומות הנגרמות מחשיפת יתר לשמש.

**סיכונים כימיים:** הרעלות כתוצאה מחשיפה לחומרי הדברה, דטרגנטים, דשנים; דלקות עור ופגיעות אחרות בעור ובמערכת הנשימה כתוצאה ממגע ממושך ושאיפה של כימיקלים חקלאיים וממיסים.

**סיכונים ביולוגיים:** אלה כוללים מגע עם צמחים בעלי תכונות אלרגניות; הזדהמות פצעים פתוחים עקב מגע עם זבל, הפרשות של חיות וציפורים, טפילים, חרקים, תולעים, חיידקים, נגיפים, קרציות וכדומה, הגורמים לאינפקציות מקומיות או כלליות, סולל טטנס, גזלת (אגרטקס) ועד; מחלות זואוונטיות, המועברות עם בעלי חיים; מחלות פרוזיטיות הנגרמות כתוצאה מעקיצות של קרציות, קרדיות, אקריות וכו'. במקרים מסוימים האינפקציות

**אז מה על הגנן לעשות?**  
השתמש בסולמות תקינים בלבד. ודא שהסולם מוצב כנדרש ללא סיכונים תזוזה או קריסה. בדוק את הסולם לפני שאתה מטפס עליו: אל תטפס על סולם רעוע או ששלבו חלקלקים;  
לבש כפפות בעת עבודה שיש בה מגע עם צמחים קוצניים, רעילים, אלרגניים;  
השתמש במשקפי מגן בעת גיזום או ניסור;  
השתמש בביגוד נאות וכבוע להגנה בפני חשיפת יתר לשמש והקפד על שתייה מספקת;  
הקפד לסמן בתוויטי סימון כל כלי בו מוחזקים כימיקלים, רעלים וחומרי הדברה. השתמש בצידוד מגן נאות בעת העבודה עם חומרים אלה ברעלים;  
בעת עבודה עם כלים מוטוריים, השתמש בצידוד מגן נאות להגנת האוזניים;  
למד והשתמש בשיטות בטוחות להרמה והזזה של משאות כבדים.



**המוסד לבטיחות ולגיהות**  
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

**מרכז המידע מודיע:**

- יש לך בעיה או שאלה כללית או אישית בתחומי בטיחות ובריאות בתעסוקה?
- האם אתה זקוק למידע בנושא בטיחות וגיהות, חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?

**פנה למרכז המידע ותיענה במהירות**  
ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס או בדוא"ל כל הפניות נשמרות בסודיות • התשובות ללא תשלום (למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולעורכי דין).

**כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע**  
רח' מזא"ה 22, תל אביב ת.ד. 1122 מיקוד 61010  
דוא"ל: info@osh.org.il, טל. 03-5266455, פקס. 03-5266456